

CONCURSUL JUDEȚEAN „POEZIA MINȚII”
PROBĂ SCRISĂ LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Ediția I, decembrie 2018
Nivelul I, clasa a IV-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul de lucru este de 50 de minute.
- Nu se acordă puncte din oficiu.

Subiectul I (30 de puncte)

Citește cu atenție textul și rezolvă fiecare cerință:

„E **călătoare!** A ieșit din mușuroi furnica și-a pornit, cum face în fiecare dimineață, a pornit să vadă lumea... Ea știa că ochii duc și mintea întoarce; că, văzând multe, știi destule și ai de unde da și la alții (...)

În dimineața aceasta a luat-o spre răsărit. Încântată de frumusețea soarelui, care se prevestea prin **mănunchiurile** lui de raze, totuși avu puterea să se gândească, drumeța, că, privind și minunându-se numai, nu câștiga nimic. De aceea, îndată ce dădu, prin miriște, de cizma unui vânător, *își și puse în gând* să cerceteze, să cunoască mai bine misterioasa făptură omenească în apucăturile ei.

Îndrăzneță și destoinică, se ridică pe călcâiul pe care câteva fire de nisip se prinseseră, apoi, cu **iscusință**, o luă încet pe cusătura carâmbului, în sus. Călătorea *își dete toată silința* să se urce mai repede pe cizmă, căci vederea ei îi amintea, cu groază, priveliștea pe care cizma unui alt vânător i-o dăduse într-o zi: trei tovarășe din furnicar strivite, dintr-o dată, sub talpa grea a omului.

„Ciudat, gândi furnica în sine, s-ar zice că numai pentru ca să facă rău își învelesc oamenii picioarele în pielea groasă a încălțămintelor.”

Și tot gândind astfel, furnica ajunsese la pânza îmbâcsită de praf a pantalonilor vânătorului. Îi sui și pe aceștia, în zigzag, și, când dădu de cel dintâi buzunar al surtucului, se opri. Să se coboare, să nu se coboare-n el? Din cele ce învățase dintr-atâtea călătorii, și de la alții, știa că pe oameni, mai ales, cu greu îi poți *cunoaște pe dinafară*. Iar în buzunarul unui om, îi povestise o bunică a ei că **picase** odată peste un pumn de ouă furate dintr-un furnicar; bunica dăduse de veste numaidecât, întreg neamul furnicesc venise și, în vreme ce drumețul dormea în iarbă, cât ai clipi, cărăbăniră toate ouăle, ca pe-o pradă de război.

Așa, furnica *își luă inima în dinți* și, ușoară, coborî în buzunar.”

(Emil Gîrleanu, *Călătoare!*...)

Vocabular:

Surtuc - haină bărbătească care acoperă partea de sus a corpului și care se poartă (la țară) peste cămașă sau peste vestă

Furnicar - mușuroi

miriște - teren agricol pe care au rămas, după recoltare, părțile inferioare ale tulpinilor de cereale sau de la alte plante cultivate

carâmb -parte a cizmei care îmbracă pulpa piciorului de la genunchi până la gleznă

1. Precizează motivul pentru care furnica a ieșit din mușuroi. 1 punct
2. Enumeră trei însușiri ale furnicii așa cum reies ele din text. 3 puncte
3. Formulează ideea principală a fragmentului inclus în chenar. 2 puncte
4. Explică în 2-3 rânduri înțelesul enunțului: „*Ea știa că ochii duc și mintea întoarce; că, văzând multe, știi destule și ai de unde da și la alții*”. 3 puncte
5. a) Găsește sensuri asemănătoare pentru cuvintele scrise îngroșat în text: *călătoare, mănunchiurile, îndrăzneță, iscusință, picase*. 5 puncte
b) Arată printr-un cuvânt înțelesul expresiilor scrise cursiv: *iși și puse în gând, își dete toată silința, cunoaște pe dinafară, își luă inima în dinți*. 6 puncte
6. Indică patru cuvinte înrudite cu substantivul *furnica* (familia lexicală). 4 puncte
7. Formulează un enunț în care cuvântul *răsărit* să aibă alt înțeles decât cel din text. 1 punct
8. Selectează din text: 4 puncte
  - *un verb, numărul singular, persoana a III-a*
  - *un substantiv comun, numărul plural, gen neutru*
  - *un pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, gen feminin*
  - *un adjectiv urmat de substantiv*
9. Explică utilizarea ghilimelelor în interiorul textului *Călătoare!*... de Emil Gârleanu. 1 punct

Subiectul II-lea(20 puncte)

Redactează o compunere de 150-200 de cuvinte (15-20 de rânduri) în care să-ți imaginezi posibile întâmplări prin care trece furnica în buzunarul vânătorului.

În redactarea compunerii, trebuie:

- să dai un titlu potrivit textului tău;
- să respecti părțile unei compuneri;
- să ai un conținut clar, logic;
- să folosești cel puțin 5 expresii frumoase (pe care să le subliniezi);
- să dai dovadă de originalitate, creativitate;
- să respecti regulile de ortografie, de punctuație și de încadrare în pagină.

MULT SUCCES!

**CONCURSUL JUDEȚEAN „POEZIA MINȚII”
PROBĂ SCRISĂ LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Ediția I, decembrie 2018
Nivelul al II-lea, clasa a V-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul de lucru este de 50 de minute.
- Nu se acordă puncte din oficiu.

Subiectul I (24 de puncte)

Citește cu atenție textul de mai jos și rezolvă cerințele:

„Îndată ce soarele scăpătă după culme, luna, alungată de pe tărâmul celălalt, ieși în răsărit la marginea dumbrăvii. Niciodată Lizuca nu văzuse luna așa de aproape și așa de mare. O neliniște i se furișă în suflet. Spre asfințit, în fundul pădurii, clipeau încă fire de jar sub spuză¹; într-acolo se strecurau nesimțit cele din urmă păsărele, dându-i bună sara. Și cu toate că spre răsărit se înroșea luna și creștea lumina peste pâcla ogoarelor, în pădure o umbră tainică și deasă se întindea, izvorând din văi și cotloane necunoscute.

Lizuca se simți puțințel înfricoșată.

– Ce ne facem noi, Patrocle? întrebă ea pe cățel. Drumul nu se mai cunoaște.

Prin ușoara întunecime viorie, cățelul îi atinse mânilor cu botul și o privi amical. Cu Patrocle lângă dânsa, n-avea de ce se teme. Asta o vedea foarte bine duduia Lizuca.

– Patrocle, îi zise ea, eu știu că tu ești cățel vrednic și viteaz; dar ce ne facem noi dacă ne-om rătăci în pădure? Acu ar fi mai bine să cioplăm o toacă de lemn de tei și s-o aninăm într-un vârf de copac. Când bate vântul, toaca sună și bunicii ne caută și ne găsesc.

– Se-nțelege, răspunse Patrocle, fără cuțit nu facem nicio ispravă.

– Atuncea ce-i de făcut? Iaca, în cer, Dumnezeu a aprins lumânările, dar cărarea tot nu se zărește. Așa nu putem sta. Eu zic să căutăm un culcuș.

– Țasta-i lucru prea ușor, răspunse Patrocle.

– Bine; atuncea hai să mergem. Dar cui putem cere noi găzduire într-o noapte ca asta și în așa singurătăți?

Cățelul porni înainte, adulmecând prin iarba. Copilița băgă de seamă că de-o parte și de alta a cărării florile își plecaseră capetele și dormeau.”

(Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)

A. Limba română

1. Desparte în silabe cuvintele: *soarele*, *puțințel*, *vrednic*. 3 puncte

---

¹spuză – cenușă fierbinte

2. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *pădure, necunoscute, viteaz.* 3 puncte
3. Precizează numărul de litere și de sunete din cuvintele: *marginea, bunicii, atunci.* 3 puncte
4. Scrie trei termeni din câmpul lexical al *pădurii.* 3 puncte
5. Identifică, în textul dat, trei verbe la modul indicativ, timpuri diferite. Precizează timpurile. 3 puncte

B. Înțelegerea textului

1. Transcrie câte un cuvânt/ grup de cuvinte care indică spațiul, respectiv timpul acțiunii. 3 puncte
2. Menționează două trăsături care să justifice faptul că fragmentul citat este un text literar. 3 puncte
3. Precizează, într-un enunț, motivul pentru care Lizuca își caută un adăpost. 3 puncte

Subiectul al II-lea (20 de puncte)

Redactează o compunere de 100-120 de cuvinte (10-12 rânduri), în care să-ți imaginezi o posibilă continuare a poveștii.

În compunerea ta vei avea în vedere:

- formularea unui titlu expresiv;
- utilizarea a cel puțin două moduri de expunere diferite;
- prezentarea unui conținut adecvat cerinței;
- încadrarea în limita de spațiu indicată.

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 6 puncte (unitatea și coerența compoziției - 1 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularului adecvate conținutului - 2 p.; ortografia și punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină și lizibilitatea - 1 p.)

MULT SUCCES!

CONCURSUL JUDEȚEAN „POEZIA MINȚII”
Ediția I, decembrie 2018
PROBĂ SCRISĂ LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Nivelul al II-lea, clasa a VI-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timpul de lucru este de 50 de minute.**
- **Nu se acordă puncte din oficiu.**

Subiectul I (24 de puncte)

Citește cu atenție textul de mai jos și rezolvă cerințele:

„Trăia odată un ceasornicar bătrân. Într-o zi, plimbându-se printr-o pădure de la marginea orașului, văzu un ceas aruncat la rădăcina unui stejar. Era mare cât un băiat sau o fetiță de patru ani, avea limbile de aur și cifrele de pietre scumpe.

Niciodată nu mai văzuse ceasornicarul un asemenea ceas! Îl privi pe toate părțile însă ceasul nu mergea. Îl luă acasă și îl desfăcu să îl repare. Pe vremea aceea, în fiecare ceas locuia un pitic. El era cel care mișca roțile dințate și bătea cu un ciocănel, făcând tic-tac, tic-tac...

Ceasul pe care îl găsisese meșterul nu avea pitic. Avea însă un pitic într-un sertar, de la un ceas care fusese strivit din greșeală de stăpânul său. Repară ceasornicarul ceasul și îl așează în vitrină, doar, doar o veni păgubitul după el.

Într-o zi trecu pe acolo împăratul care văzând ceasul dori să-l cumpere. Îl duse la palat și îl așează în sala tronului păzit de doi ostași. Din ziua aceea se petrecu un lucru tare ciudat. De câte ori venea la palat câte un boier să se plângă că-l necăjesc țăranii, abia îi spunea împăratul: „Vorbește! Îți dau voie să vorbești o oră...” că ceasul cu limbi de aur și arăta că ora trecuse! Pleca boierul supărat, fără să apuce să deschidă gura. Dacă venea însă o văduvă, care îl învinuia pe boier că-i fura și ultima bucățică de pâine, împăratul îi spunea:

– Ei, vorbește și tu! Îți dau voie o clipă... Și iată că după ceasul cu limba de aur, clipa ținea, ținea și nu se mai sfârșea... Pleca văduva numai când spusese tot ce avea pe inimă!

Dacă au văzut așa, s-au strâns boierii într-o zi și s-au dus la împărat.

– Măria ta, nu se mai poate... Ceasul Măriei tale ne face viața amară. Nu merge bine, Măria ta!

L-a chemat împăratul pe ceasornicar și i-a dat ceasul să-l repare.(...) Ajuns acasă, ceasornicarul scoase piticul din ceas și îl întrebă ce se întâmpla.

– Meștere, meștere – oftă piticul – ce să fac dacă am o inimă? Inima ține cu oamenii nevoiași și nu-i iubește pe boierii hrăpăreți²...”

(Vladimir Colin, *Povestea ceasului cu inimă*)

---

²hrăpăreț- care încearcă prin orice mijloace să se îmbogățească; lacom de avere;

C. Limba română

6. Desparte în silabe cuvintele: *ceasornicarul, ciocănel, împăratul*. 3 puncte
7. Scrie câte un sinonim potrivit pentru cuvintele subliniate în text: *niciodată, se petrecu, nevoiași*. 3 puncte
8. Transcrie din primul paragraf al textului două cuvinte cu diftong și unul cu hiat. 3 puncte
9. Alcătuieste câte un enunț în care să folosești cuvintele *care* și *mare* cu un sens diferit față de cel pe care îl au în structurile: *era mare cât un băiat* și *era cel care mișca*. 3 puncte
10. Construiește două enunțuri în care să illustrezi sensul propriu de bază și sensul figurat al cuvântului *inimă*. 3 puncte

D. Înțelegerea textului

4. Extrage din fragmentul citat un indice de spațiu și unul de timp. 3 puncte
5. Precizează persoana la care se face narațiunea și tipul de narator existent în text. 3 puncte
6. Prezintă motivul pentru care boierii sunt nemulțumiți de ceasul împăratului, așa cum reiese din text.

3 puncte

Subiectul al II-lea (20 de puncte)

Imaginează-ți că ești piticul din ceasul împăratului. Povestește, într-un text de 150-200 de cuvinte (15-20 de rânduri), o întâmplare la care ai luat parte pe când te aflai la curtea domnească. Dă un titlu sugestiv creației tale!

În compunerea ta vei avea în vedere:

- prezentarea întâmplării, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- utilizarea a cel puțin două moduri de expunere diferite;
- prezentarea unui conținut adecvat cerinței;
- încadrarea în limita de spațiu indicată.

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 6 puncte (unitatea și coerența compoziției – 1p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularului adecvate conținutului - 2 p.; ortografia și punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină și lizibilitatea - 1 p.)

MULT SUCCES!

CONCURSUL JUDEȚEAN „POEZIA MINȚII”
PROBĂ SCRISĂ LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Ediția I, decembrie 2018
Nivelul al III-lea
Clasa a VII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timpul de lucru este de 50 de minute.**
- **Nu se acordă puncte din oficiu.**

Subiectul I (24 de puncte)

Citește cu atenție textul de mai jos și rezolvă cerințele:

„S-a sfârșit școala. Iar eu sunt sigur că am rămas corigent la matematică. Am rămas corigent pentru că am vrut eu sau, mai exact, nu am promovat, pentru că nu am vrut. Nu mi-e rușine. Știam de mult că sunt cu desăvârșire lipsit de voință. Numai inocenții mei colegi mă pot socoti un băiat voluntar, pentru că citesc până noaptea târziu cărțuli de știință. Eu le-am spus că mie îmi place să citesc, nu-mi impun asta. Dar ei nu au vrut să înțeleagă. Totul s-a petrecut firesc și după cum era de așteptat. În cea din urmă lecție, Vanciu ne-a spus: „Cei ce vor să-și îndrepte notele să vină peste trei zile, la orele două după-amiază, la liceu. Pot să-și îndrepte orice notă, pentru că îi întreb din materia fiecărui trimestru.” Eu aveam pe toate trimestrele media „insuficient”. M-am ridicat pe o bancă și am strigat către clasă:

– În noaptea asta nu se doarme, băieți! Spuneam oricui voia să asculte:

– Mă apuc să învăț la două. Lucrez până la zece noaptea. Mănânc, mă culc, mă scol la două. Lucrez până mâine dimineață, apoi repet operația de două ori. Astăzi isprăvesc trigonometria, mâine la prânz învăț din algebră combinațiile, binomul lui Newton și triumphiul lui Pascal. După-masă sfârșesc algebra. Poimaine repet. Răs-poimaine ies la tablă cel dintâi și îl tâmpesc pe Vanciu. În trei zile învăț ce n-am învățat un an și scap... După aceea mă culc și dorm patruzeci și opt de ore în șir...”

(Mircea Eliade, *Romanul adolescentului miop*)

A. Limba română

1. Desparte în silabe următoarele cuvinte: *astăzi, trigonometria, triumphiul*. 3 puncte
2. Găsește sinonime pentru cuvintele scrise îngroșat în text: *să-și îndrepte, rușine, inocenții*. 3 puncte
3. Precizează mijlocul intern de îmbogățire a vocabularului prin care s-au format cuvintele subliniate în text: *mei, voință, astăzi*. 3 puncte
4. Construiește câte un enunț în care să folosești verbul *a citi* cu sens propriu de bază, respectiv cu sens figurat. 3 puncte
5. Arată rolul folosirii cratimei în secvența: „să-și îndrepte”. 3 puncte
6. Alcătuește trei propoziții în care verbul *a învăța* să îndeplinească funcții sintactice diferite. Precizează funcțiile sintactice. 3 puncte

B. Înțelegerea textului

1. Menționează cărui gen literar aparține textul citat și oferă două argumente cu care să îți justifici răspunsul. 3 puncte
2. Explică în 3-5 rânduri motivul pentru care naratorul a rămas corigent la matematică. 3 puncte

Subiectul al II-lea (20 de puncte)

Redactează o compunere, de 150-200 de cuvinte (15-20 de rânduri), în care să relatezi o întâmplare petrecută în timpul unei ore de matematică.

În compunerea ta vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- precizarea a două elemente ale contextului spațio-temporal;
- prezentarea unui conținut adecvat cerinței;
- încadrarea în limita de spațiu indicată.

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 6 puncte(unitatea și coerența textului - 1 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2 p.; ortografia și punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 1p.)

MULT SUCCES!

CONCURSUL JUDEȚEAN „POEZIA MINTII”
Ediția I, decembrie 2018
PROBĂ SCRISĂ LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Nivelul al III-lea
Clasa a VIII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timpul de lucru este de 50 de minute.**
- **Nu se acordă puncte din oficiu.**

Subiectul I(24 de puncte)

Citește cu atenție textul de mai jos și rezolvă cerințele:

„Nici amintirea nu te mai păstrează
De-aș vrea să-ți cânt m-aș poticni afon
Ai fost o nebunie și o rază
Rămâi un număr vechi de telefon.

Aș vrea să te mai văd, dar nu se poate
Am auzit că te-am văzut cândva,
Dar că prin geam cu marginile mate
Priveam prin fosta dragă ființa ta.

Mai vine cineva și îmi mai spune
Câte ceva de bine sau de rău,
Dar noi n-avem nici amintiri comune
Te-ai dus luând tot ce era al tău.

Cândva te presimțeam pe-o fâlfăire
Știam apropierea să ți-o gust.
Acum chiar să mă tai tot nu am știre
Că mi-e aproape pasul tău îngust.

A fost iubire? Sau minciună lungă?
Te rog, dă voie gândului curat
Din depărtarea mea să te ajungă
La orice nume azi te-ai fi mutat.”

(Adrian Păunescu – *Fosta iubire*)

1. Stabilește valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în text: *ta*, *noi*. Construiește câte un enunț în care să folosești aceste cuvinte cu o altă valoare morfologică pe care o vei preciza. 3 puncte
2. Explică utilizarea cratimei din structura: „să-ți cânt...” 3 puncte
3. Extrage din text un vers care să conțină două mărci diferite ale eului liric. 3 puncte
4. Extrage din text o enumerație și un epitet. 3 puncte
5. Identifică genul literar în care se încadrează creația lui Adrian Păunescu și oferă două argumente pentru a-ți susține afirmația. 3 puncte
6. Prezintă în 4 - 6 rânduri semnificația celei de-a treia strofe a poeziei citate anterior. 3 puncte
7. Identifică două predicate verbale și un predicat nominal din prima strofă a poeziei. 3 puncte
8. Construiește o frază formată din două propoziții care să conțină o propoziție subordonată predicativă introdusă prin adverbul relativ *cum*. 3 puncte

Subiectul al II-lea (20 de puncte)

Redactează un text narativ de 15-30 de rânduri al cărui titlu să fie *Dulci amintiri...*

În compunerea ta vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- precizarea a două elemente ale contextului spațio-temporal;
- prezentarea unui conținut adecvat cerinței;
- încadrarea în limita de spațiu indicată.

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 6 puncte (unitatea și coerența compoziției - 1 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularului adecvate conținutului - 2 p.; ortografia și punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină și lizibilitatea - 1 p.)

MULT SUCCES!